

Шин көдлмшин джисәнд

(Экльн 248 номерт. Чилгчнь.)

Шин өдрин нари мандлдж гарв, шин бүүрд түрүн көдлмшин булг экль, Петр халәдж йовх малмудан негн күртль шиндләд йовна. Орун өрүггәр малмуд толгъагъан газрас өндәлгъл уга эндгенд үлдсн өвсиг ховдгар хазлдад йовхнь энүнд темдгльв. Уд өөрдәд, нари деспән гарад ганггьв. Укүмүд өвс иддгән уурад, халунд кинь давхллад, ус хәәсн болдж медгьв.

Төрүндән малмудан амрагъад, кевтүлв. Уд кецәгъад, нари хурдидан орх цаг өөрдәд ирв. Малмуд бийснь неждәдәр талвалдад идгүри темсцхәв. Асхн өөрдх дутман, малмуд иддж йовх өвснүр зуньрдан йовцхана.

Негдәв уста газр хәәдж, идгинь сольх кергтә, хойрдар болхәд, өрүн серүггәр, асхн өрә харньгьуртл йовулдж, үдин халүнд амраджах кергтә — гидж Петр ашлв. Малмудан идүлхкәд, жәдә, теегиг көндлнэгднй керчәд мөрнә шүрүн йовдлар 7 — 8 дуунад йовад оркв. Омннь энггдән көкрсн өвснә үнрт цадсн худг үзгьв. Усинь амсдж үзхнь әмтәхн.

— Хәәдж йовсн газрмнь эн билә, маньгьдурас авн нааран гаргьджд малмудан идүлх кергтә — гидж Петр батлв. Асхиднь бүрүлин гегән тасрлгьнла малмудан авч ирәд бәәрднй орулчкәд, хойр нөкдүри ирв.

Идгән сольхми, би эндр йовад малдан тааста идг олв, өөрнй әмтәхн уста худг бәәнә, — гидж өн хойр нөкдән пәәлгьджд келв. Хойр нөкднй байрлнж энүнә келсн тоотла зөвшәрв.

Өрүднй болсн газртан малму-

дан күргв. Эн шимтә өвснд орсн үкүмүд зугл өвс хәәсн әнь соньсгдхаш биш, дор ормасн көндрдлхш. Нарн деегшән гарад өөдлв, худгур малмудан өөрдүләд услдж амрав.

— Петр, чи, малд көдлдж үзәд угав гинәч, малин авч бәрциг дегд сәәнәр медг бәәдждлмч? — гидж хойр нөкднй үдин амрлгьнлагъан шоглдж келцхәв.

— Борис Андрей хойр таднас би нег ним үг селвлцхәр бәәнәв. Эн малмудт цаг зуурин баз кегъад дорнй үдлүлхми.

Ода үвл өөрджд йовна, хашахаацан ясдж, хог-шегәснь цеврлдж бәәринь хагсах, малдан идх үвлә хотинь белдх кергтә, тәдн юн гиджәнәт — гив.

— Терчи чиж ухан, зөвтә үг келснд кен буру гих билә — гидж энүнә келсиг нөкдрнй батлв.

Эн бригадт көдлмшин булг экль. Хог-шегинь зөбөдж, хаша-хаацан күүкд улсинь дөнггәр ясдж гаргьв. Зогсдан угагъар өвсн үвлзньгүр зөбөгьв. Увлд аәмштг уга. Малмуднй нег кевтән таргьн-цадхлнй нег чигн гару угагъар үвлздж гарв.

☆☆☆

Зун ирв. Петр худгас малмудан услджагъад, машинә ә соньсв. Удсн уга, тедүкнд машин ирджд зогсв. Совхозин директор болн партәрганзациян селгәтр хойр гарч ирәд Петрлә мендләд:

— Ода малмудан альдаран тууджд гаргъхар бәәнәт? — гидж директор сурв.

— Услчкәд амрахар, халуна цагт идсн хотнй бийсднй халдхш. Серүнә цагт малмудин идлгьн төвшүн болна, — гидж Петр хә-

рү өгв.

— Тана келсн селвгтн ик гидгәр манд таасгдджана. Бийән белдтн Москвагъур Цугсоюзин селәнә эдл-ахун гәәхүлд нөкәдүр йовхмт, — гидж келәд, машиндән сууцхав.

— Джил күтц көдләд уга күн ямаран ик ачта тус күргсн болхв, нам тәдн эндүрдждәг болхвгот, гидж дотран санв. Асхиднь фермин залачур үнн-худлинь меджд авхар Петр ирв.

— Петр бийән белдтн, Москва орхмт, — гидж эн хойран келсиг залач батлв.

— Ягъад, юн учрар би Москва орджахмб? — гидж Петр залачур өөрдв.

Мал авч хәрүлсн өдрәсн авн сар болгьн өдрин өслтнй немгәд йовсиг та бийтн меднәт. Сүүлин зургъан сард тама хәрүлдж йовсн малмудин өдрә өслтнй килограмм шаху болв. Дакад дернй 100 үкрас 100 тугъл әрүлменд асрджд авт. Тер учрар, ик диилвртә көдлмшин ашитн темдгләд, таниг Цугсоюзин Селәнә Эдл-ахун Гәәхүлд илгәджәнә, — гидж фермин залач келв.

Петр олтн үүрмүдтәгъән Москва одад ирв.

Цугсоюзин Селәнә Эдл-ахун гәәхүл мал асрлгьна көдлмшин чинр өөдлүллгьнә белдврин ик гидг дамшит Петрт өгв. Тер дамшитас иштәггәр малмудан хәләджд хойр нөкдтәгъән, көдлмшиннй чинриг улмар өөдлүлдж йовна.

КПСС-н XXI хургиг омгтагъар темдглхд, арднй оржд малмудан хәләджд, үвлд ик белдвр кеджәнә.

ЭЛДАН 3.